

geastrategy
& consulting

RomActiv
Business Consulting

COMUNA MOROENI, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE DIN PUNCT DE
VEDERE SOCIO - ECONOMIC, AL MEDIULUI ȘI
NIVELULUI DE ECHIPARE TEHNICĂ ȘI SOCIALĂ

NOIEMBRIE 2011

*Servicii de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală pentru 5 localități
din județul Dâmbovița în cadrul proiectului STRATEGIA PENTRU
DEZVOLTAREA DURABILĂ A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA, COD SMIS 12696*

Cuprins

1. Cadrul natural.....	4
1.1 Așezare geografică.....	4
1.2 Suprafață.....	4
1.3 Populație.....	4
1.4 Rețea hidrografică.....	4
1.5 Climă.....	5
1.6 Relief.....	5
1.7 Vegetația.....	5
1.8 Faună.....	5
1.9 Solurile.....	5
1.10 Resursele subsolului.....	5
2. Demografie.....	6
2.1. Populația.....	6
2.2. Forța de muncă.....	8
2.3. Analiza SWOT.....	9
Concluzii capitol 2. Demografie.....	9
3. Activități economice.....	10
3.1. Investiții existente.....	10
3.2. Agricultură.....	10
3.3. Turism.....	12
3.4. Alte activități economice (activități neagricole).....	16
Concluzii capitol 3. Economie.....	16
4. Echiparea teritoriului.....	18
4.1. Infrastructura rutieră și/sau feroviară.....	18
4.2. Infrastructura tehnico-edilitară (energie electrică, termică și regenerabilă, gaze naturale).....	18
4.3. Servicii poștale, telecomunicații și mass-media.....	19
4.4. Parcuri și zone de agrement.....	19
4.5. Analiza SWOT.....	19
Concluzii capitol 4. Echiparea teritoriului.....	20
5. Social.....	21
5.1. Sănătate (infrastructură, resurse umane).....	21
5.2. Protecție socială (infrastructură, persoane și problematici).....	21
5.3. Educație.....	22
5.4. Cultură și culte.....	22
5.5. Sport.....	23
5.6. Analiza SWOT.....	23
Concluzii capitol 5. Social.....	23
6. Mediu.....	24
6.1. Protecția naturii și a peisajului. Biodiversitate, habitate, floră și faună.....	24
6.2. Factori și probleme de mediu.....	25
6.3. Alimentarea cu apă.....	25
6.4. Tratarea apelor uzate.....	26
6.5. Sistemul actual de gestionare a deșeurilor.....	26
6.6. Analiza SWOT.....	26
Concluzii capitol 6. Mediu.....	26
7. Administrația publică locală.....	28
7.1. Structură, servicii și ordine publică.....	28
7.2. Analiza SWOT.....	31
Concluzii capitol 7. Administrație publică locală.....	31

Lista tabelelor și figurilor

Tabel 1: Distribuția populației pe grupe de vârstă	4
Tabel 2: Distribuția populației pe sate	6
Tabel 3: Mișcarea naturală a populației, date absolute, 2009	7
Tabel 4: Mișcarea naturală a populației, rate la 1000 locuitori, 2009.....	7
Tabel 5: Migrația populației, 2009.....	7
Tabel 6: Distribuția forței de muncă din Moroeni, 2009	8
Tabel 7: Ponderea capacității turistice a comunei Moroeni în totalul județului Dâmbovița.....	14
Tabel 8: Infrastructura edilitară a comunei Moroeni, 2009	19
Tabel 9: Infrastructura sanitară, 2009	21
Tabel 10: Numărul școlărilor și preșcolărilor înscriși, 2009.....	22
Tabel 11: Specii ocrotite prin lege în Parcul Natural Bucegi.....	24
Tabel 12: Asociații intercomunitare din care comuna Moroeni face parte	28
Tabel 13: Proiecte prioritare pentru 2011 și 2012-2014	29
Tabel 14: Evoluția bugetului local al CL Moroeni, 2008-2011	30
Figură 1: Populația comunei pe sexe	6
Figură 2: Distribuția populației pe sate	6
Figură 3: Structura populației pe grupe de vârstă	7
Figură 4: Suprafața agricolă a comunei Moroeni, 2009.....	10
Figură 5: Harta a Masivului Bucegi	13
Figură 6: Distribuția în județ a unităților de cazare turistică (stânga) și a capacităților de primire turistică (locuri în unități de cazare) (dreapta)	14
Figură 7: Organigrama Primăriei Moroeni	30

1. Cadrul natural

1.1 Așezare geografică

Comuna Moroeni este situată în extremitatea nordică a județului Dâmbovița, în Regiunea Sud Muntenia, de o parte și de alta a cursului superior a râului Ialomița și este străbătută de Drumul Național DN71 Târgoviște – Sinaia, pe toată lungimea sa, de aproximativ 20 de km.

Comuna Moroeni următoarele vecinătăți:

Nord	județul Prahova (orașele Sinaia și Bușteni) și județul Brașov (comuna Moeciu)
Est	comuna Talea, județul Prahova
Sud	comuna Pietroșita, județul Dâmbovița
Sud - Vest	comuna Runcu, județul Dâmbovița
Sud - Est	comuna Bezdead, județul Dâmbovița

1.2 Suprafață

Suprafața totală a comunei este de 28.739 ha, în care predomină terenul extravilan. Astfel, suprafața locuibilă este de doar 9.5 ha, suprafața agricolă (în special pășuni) de 8.553 ha, pădurile acoperind mare parte din restul teritoriului.

Suprafața locuibilă găzduiește un număr de 2.149 locuințe aflate în proprietate privată și 76 locuințe, proprietate publică.

1.3 Populație

Populația stabilă a comunei totaliza 5.241 persoane în anul 2008, cu un echilibru bun între sexe. Distribuția populației pe vârste indică o foarte bună reprezentare a populației tinere.

Tabel 1: Distribuția populației pe grupe de vârstă

0-15 ani	1.198 locuitori (23%)
14-59 ani	3.253 locuitori (62%)
Peste 60 ani	790 locuitori (15%)

Sursă: Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Moroeni 2009 – 2013

1.4 Rețea hidrografică

Rețeaua hidrografică a comunei este compusă din râul Ialomița, ce se formează din apele a două circuri glaciare situate între Culmea Doamnelor și Colții Obârșiei din Masivul Bucegi. Râul Ialomița are ca afluenți pârâurile Ialomicioara, Brătei, Rătei, Gâlma și Rușetu, precum și torenții Ciorani, Valea Seaca, Gârtoaia și Vizitoi. De asemenea, pe raza administrativ-teritorială a comunei Moroeni se regăsesc trei lacuri de acumulare: Bolboci (91ha întindere), Scropoasa (6ha) și Dobrești (1ha), care alimentează hidrocentralele Scropoasa, Dobrești și Gâlma.

1.5 Climă

Valea superioară a Ialomiței are un climat specific de munte cu nuanțe de tip alpin, la peste 1.800 m și de tip subalpin, cu caracter de adăpost, în lungul văii și în bazinele depresionare. Comuna Moroeni are o climă temperată.

1.6 Relief

Comuna Moroeni este situată în zona predominant montană, la poalele Munților Bucegi, relieful său fiind format în proporție de 53 % din munte și 47 % dealuri. Masivul Bucegi este, fără îndoială, reprezentantul cel mai proeminent al reliefului montan din regiune.

1.7 Vegetația

Prezența ecosistemelor deosebite de floră și faună a determinat înființarea Parcului Natural Bucegi.

Etajul alpin (culmile Bucegilor) are o vegetație formată din pajiști alpine, mușchi, ienuperi și licheni. Etajul doi, subalpin, cuprinde vegetație din familia rășinoaselor - molid, larice și între acestea, pajiști. Mai jos, vegetația se diversifică cu brădet, făget, pădure de mesteacăn și ulm, însă preponderent este fagul, amestecat cu brad.

1.8 Faună

În pădurile carpatine ale etajului montan trăiesc: cerbul, căprioara, ursul, râsul, jderul de scorburi, mistrețul și cocoșul de munte. În apele râului Ialomița și afluenților săi regăsim păstrăvii de munte.

1.9 Solurile

Specific localităților din Subcarpații interni, solul predominant al comunei Moroeni este cel brun de pădure, slab podzolit (nisipos), intercalat cu pământul cenușiu de munte.

1.10 Resursele subsolului

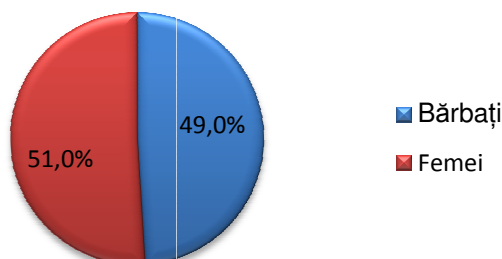
Resursele subsolului cele mai semnificative sunt cele care intră în compoziția materialelor de construcții, în special cimentul.

2. Demografie

2.1. Populația

Populația stabilă a comunei Moroeni, la 1 iulie 2009, era de 5.209 persoane, din care 2.657 femei.

Figură 1: Populația comunei pe sexe

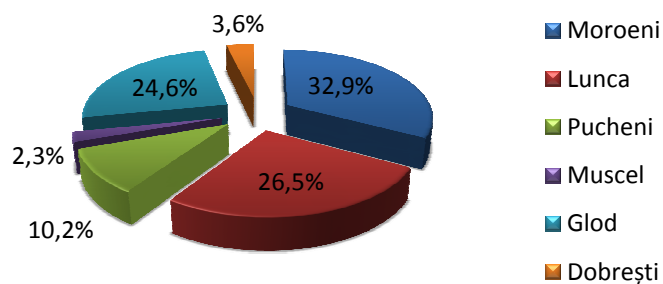
Sursa: Institutul Național de Statistică

Tabel 2: Distribuția populației pe sate

Satul	Populație
Moroeni	1.707
Lunca	1.375
Pucheni	527
Muscel	121
Glod	1.274
Dobrești	185

Sursa: www.primariamoroeni.ro

Figură 2: Distribuția populației pe sate

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor Primăriei Moroeni

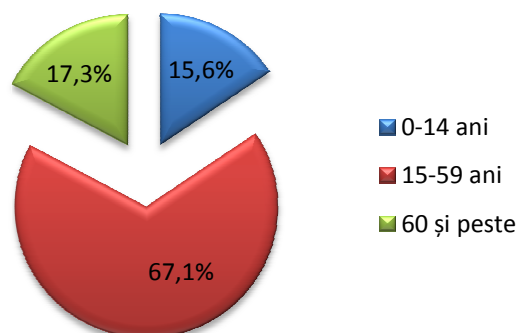
Cel mai mare sat din comună este Moroeni, deținând aproximativ o treime din populație, alte sate mari fiind Lunca și Glod, iar cele mai mici sunt Dobrești și Muscel. Satul Glod găzduiește o importantă comunitate de rromi, care cuprinde aproximativ 500 de membri, potrivit Recensământului 2011 – datele pot fi însă înșelătoare, după cum teama de excluziune determină multe persoane să nu-și declare apartenența la etnia rromă.

2.1.1 Populația pe grupe de vârstă

La 1 iulie 2009, populația comunei Moroeni era împărțită pe grupe de vârstă astfel: 813 copii sub 14 ani, 3.497 persoane între 15-59 ani și 899 vârstnici în vârstă de 60 de ani și peste.

Populația în vârstă de muncă reprezintă aproape 70% din total, cel mai slab reprezentati fiind copii sub 14 ani (15,6%), ponderea vârstnicilor fiind semnificativă.

Figură 3: Structura populației pe grupe de vârstă

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

2.1.2 Mișcarea naturală a populației

Deși rata de nupțialitate este considerabil mai ridicată decât cea a divorțialității și sporul natural al comunei este pozitiv, comuna înregistrează o rată foarte ridicată a deceselor la copii sub vârsta de un an.

Tabel 3: Mișcarea naturală a populației, date absolute, 2009

Populație	Născuți-vii	Decese-total	Decese sub 1 an	Sporul natural	Căsătorii	Divorțuri
5.209	60	48	3	12	26	6

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

Comparativ cu nivelul județului, comuna Moroeni deține a treia cea mai ridicată rată de deces a copiilor sub un an.

Tabel 4: Mișcarea naturală a populației, rate la 1000 locuitori, 2009

Populație	Născuți-vii	Decese-total	Sporul natural	Căsătorii	Divorțuri	Decese sub vârsta de 1 an la 1.000 născuți vii
5.209	11,5	9,2	2,3	5,0	1,15	50,0

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

2.1.3 Migrația populației

Tabel 5: Migrația populației, 2009

Populație	Stabiliri de domiciliu în localitate	Plecări cu domiciliul din localitate	Soldul migrației
5.209	67	62	5

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform statisticilor, în iulie 2009, populația cu domiciliul în localitate era de 5.199 persoane. Populația comunei este relativ stabilă în timp, neînregistrându-se fluctuații majore. La nivelul anului 2009 soldul migrației este pozitiv, 67 de persoane stabilindu-și domiciliul în comună în timp ce au plecat 62 de persoane. Persoanele care au părăsit comuna în anul respectiv reprezintă aproximativ 1,2% din populația totală.

2.2. Forța de muncă

2.2.1 Populația activă

Conform Institutului Național de Statistică, populația activă – din punct de vedere economic – cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii. În Moroeni, conform structurii populației pe grupe de vârstă, populația activă reprezintă aproximativ 70%.

2.2.2 Populația ocupată

Numărul mediu de salariați din comună era în 2009, conform statisticilor județene, de 510 persoane, deci aproximativ 15,6% din populația în vârstă de muncă.

Tabel 6: Distribuția forței de muncă din Moroeni, 2009

Domeniu	Număr mediu de salariați
Agricultură, silvicultură și pescuit	46
Industrie	144
Industria prelucrătoare	87
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	56
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1
Construcții	22
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	21
Transport și depozitare	5
Hoteluri și restaurante	23
Servicii administrative și alte activități de servicii suport	19
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	49
Învățământ	43
Sănătate și asistență socială	134
Activități de spectacole, culturale și recreative	2
Alte activități ale economiei naționale	2

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

În această comună își desfășoară activitatea 85 de agenți economici, majoritatea asociații familiale (67%) care limitează astfel numărul persoanelor care pot fi angajate. Principalele activități economice din comună sunt exploatarea și prelucrarea materialelor de construcții și exploatarea sistemului hidroenergetic.

Majoritatea populației este ocupată în industrie la întreprinderile Romcif Fieni, Selum Fieni, Oțelăria Târgoviște, iar un număr destul de redus de salariați sunt ocupați în agricultură.

2.2.3 Șomajul

Nu sunt date referitoare la această problemă a comunității. Apropierea de orașul Fieni (16 km) facilitează accesul populației la locuri de muncă.

2.3. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spor natural pozitiv înregistrat în anul 2009 ✓ Apropierea de orașul Fieni (16 km) facilitează accesul populației la locuri de muncă 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbătrânirea populației; ✓ Migrația populației spre centrele urbane apropiate; ✓ Locuitorii zonei au o capacitate financiară relativ redusă;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Resursele naturale precum rezervațiile protejate și zonele turistice oferă populației locale posibilități de locuri de muncă; ✓ Un procent de aproximativ 70% din total reprezintă populația activă; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Menținerea unei oferte slabe a pieței de muncă locală; ✓ Rata mortalității infantile este extrem de ridicată, comuna situându-se din acest punct de vedere pe locul 3 în județ;

Concluzii capitol 2. Demografie

C1. Deși sporul natural este pozitiv, comuna este confruntată cu îmbătrânire demografică manifestată în ponderea ridicată a grupei de vârstă de peste 60 de ani în totalul populației.

C2. Prezența redusă a investițiilor private în zonă și apropierea de orașul Fieni determină migrarea sau naveta, în căutarea de locuri de muncă.

C3. Comuna Moroeni are o importantă populație rromă, iar integrarea acesteia reprezintă o condiție esențială pentru consolidarea comunității și înflorirea turismului în zonă.

3. Activități economice

3.1. Investiții existente

Cea mai mare parte a investițiilor realizate sau preconizate în zona Moroeni sunt legate de dezvoltarea turismului. Sistemul de parteneriat dintre Consiliul Local și Consiliul Județean, pentru dezvoltarea unor obiective considerate de importanță strategică pentru județ, necesită ca Primăria Moroeni să poarte în permanentă discuții cu nivelul județean, odată ce negocierii cu investitori autohtoni sau străini sunt inițiate.

Interesul investitorilor străini pentru zonă este recunoscut, dar aceștia sunt adesea descurajați și blocați de birocrație, într-o zonă delicată – sunt necesare numeroase avize și autorizații, iar investitorii trebuie să trateze cu foarte multe instituții cu jurisdicție în zonă – Administrația Parcului Natural, Romsilva, Ministerul Mediului, Apele Române, iar apoi cu Consiliul Local, care încearcă să eficientizeze pe cât posibil procesul.

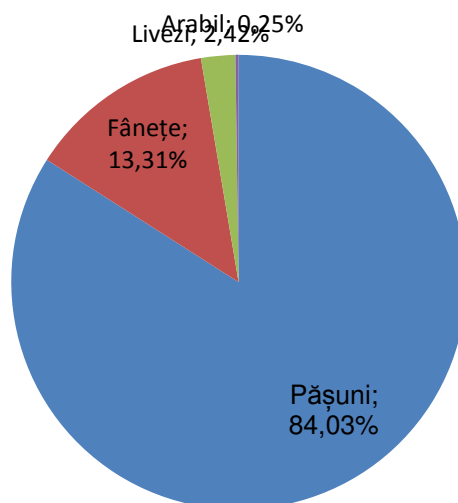
Pentru pregătirea investițiilor anunțată în zonă, în special proiecte turistice sau imobiliare, Primăria Moroeni își oferă avizul pentru aproximativ 4-5 PUZ anual.

3.2. Agricultură

3.2.1. Exploatari agricole organizate (structura suprafeței agricole, structura culturilor și producția, dotare cu mașini și tractoare)

În anul 2009, suprafața agricolă totală a comunei Moroeni cuprindea 8.553 ha, modul de folosință cel mai important fiind **pășunile** (7.187 ha), urmate de fânețe (1.138 ha), de livezile și pepinierele pomicole (207 ha) și de suprafața arabilă (21 ha). Având în vedere acoperirea cvasi totală cu pășuni, zona este mai puțin propice culturilor de câmp sau horticulturii, favorizând în schimb creșterea animalelor.

Figură 4: Suprafața agricolă a comunei Moroeni, 2009

Sursă: prelucrare proprie pe baza datelor Direcției Județene de Statistică Dâmbovița

Fragmentarea terenurilor în Moroeni este mai puțin pregnantă decât în cazul zonelor specializate în producția de cereale sau legume. Datorită mării întinderi a comunei, dar și a condițiilor de relief, suprafețele medii ale exploatațiilor agricole sunt peste 4 ha (peste media județeană). În plus, Moroeni este printre comunele cu cele mai numeroase exploatații agricole

cu personalitate juridică. Totuși, nu se poate vorbi despre o tendință de o asociere sau despre o prezență notabilă a grupurilor de producători.

Mecanizarea agriculturii este o temă mai puțin relevantă pentru comuna Moroeni, unde predomină pășunile și exploatarea zootehnice.

3.2.2. *Exploatarea zootehnice organizate*

Preponderența pășunilor favorizează dezvoltarea exploatarea zootehnice, iar avantajul zonei în ceea ce privește sectorul agricol constă, firește, în creșterea animalelor și producția aferentă.

Zona Moroeni este recunoscută pentru produsele tradiționale create prin prelucrarea producției animale:

- Produse lactate precum *Brânza telemea, Brânza frământată în coajă de brad și în burduf, Urda, Cașcavalul afumat sau Urda sărată*
- Produse din carne precum *Parizer vită, Salam vară, Cârnați afumați din porc, Pastrama afumată din oaie, Slănina afumată*

Totuși, procesarea produselor lactate sau a celor din carne nu este prezentă la scară industrială, prin activitatea societăților comerciale, ci doar prin producție proprie a persoanelor fizice sau a persoanelor fizice autorizate. Plățile de agromediu mențin neexploatare mare parte din suprafețe, cu avantajul deloc neglijabil al integrității peisajului natural.

Potențialul agricol al zonei nu trebuie exagerat însă: activități cu valoare adăugată mai mare, precum procesarea produselor alimentare sau asigurarea alimentației pentru sectorul turistic aflat în plină dezvoltare reprezintă scenarii mai favorabile.

3.2.3. *Exploatarea piscicole organizate*

Moroeni este o zonă cu un fond piscicol important: în apele râului Ialomița și afluenților săi cresc păstrăvii de munte.

Bazinul hidrografic și relieful permit dezvoltarea pisciculturii. În parte, acest potențial a fost recunoscut de mediul privat prin investiții proprii sau aplicații în cadrul *Programului Operațional* specific (POP). Totuși, amploarea acestor activități rămâne mică. Consiliul Local Moroeni are în administrația sa o păstrăvărie și o păstrăvărie-pepinieră cu stație de reproducere artificială (838 RUA) în satul Pucheni.

3.2.4. *Silvicultură și vânătoare*

Silvicultura cunoaște o dezvoltare considerabilă în comuna Moroeni: în 2010, aici erau înregistrați 3 operatori economici, care angajau 37 persoane și realizau o cifră de afaceri totală de 1.5 milioane lei.

În completarea lanțului valoric, alte 4 companii activează în domeniul *exploatarea forestiere și comerțului cu ridicata al materialului lemnos* (cu 12 salariați și o cifră de afaceri de 3.5 milioane lei în 2010).

Zona Moroeni are un important fond cinegetic. La nivel județean, filiala Asociației Generale a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi sprijină activitățile de conservare a biodiversității și de protecție a faunei de interes cinegetic și piscicol. În pădurile carpatine ale etajului montan trăiesc: cerbul, căprioara, ursul, râsul, jderul de scorburi, mistrețul și cocoșul de munte. Multe dintre aceste specii sunt protejate prin lege, vânărea lor fiind strict interzisă. Problemele severe cu braconajul speciilor protejate (inclusiv capra neagră) au fost rezolvate în anii recentți.

3.2.5. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potențial pentru dezvoltarea exploatării zootehnice ✓ Prezența producătorilor tradiționali ✓ Fragmentare a terenurilor mai redusă decât media ✓ Fond cinegetic și piscicol important ✓ Potențial pentru dezvoltarea exploatațiilor forestiere	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potențial slab pentru cultura de câmp și horticultură ✓ Lipsa investițiilor majore în procesarea produselor alimentare ✓ Lipsa investițiilor pentru creșterea valorii adăugate a produselor forestiere ✓ Statutul zonelor protejate limitează din potențialul agricol local
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea turismului poate antrena și dezvoltarea sectorului alimentar și promovarea mărcilor tradiționale locale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deteriorarea calității mediului și diminuarea atractivității turistice a zonei prin alegerea unui scenariu de dezvoltare prin activități agricole și silvice de valoare adăugată mică ✓ Menținerea unui statut incert pentru multe terenuri din zonă, amânarea lucrărilor de cadastru

3.3. Turism

3.3.1. Resursele de turism (patrimoniul istoric, cultural și natural)

În mod cert patrimoniul natural reprezintă atracția turistică principală a zonei Moroeni. O parte importantă a Masivului Bucegi (în special Platoul Bucegi, cursul superior al râului Ialomița) se situează pe teritoriul comunei. Această arie se caracterizează printr-o biodiversitate și valoare peisagistică deosebită și prezintă numeroase obiective de interes:

- platoul Babele
- relieful carstic: peșteri și chei
- elemente hidrografice naturale sau antropice: cascade și lacuri de acumulare
- relief glaciar

La acestea se adaugă numeroase arii protejate de faună și floră, adiacente sau făcând parte din Parcul Natural Bucegi și zona Natura 2000.

Agroturism are un potențial deosebit, după cum o dovedește și efervescența antreprenorială pentru înființarea de noi pensiuni în zonă, inclusiv prin investiții finanțate prin Programele SAPARD și PNDR (Măsurile M34, respectiv M313).

3.3.3. Zone cu potențial turistic deosebit (infrastructură, obiective turistice, itinerarii)

Zona Moroeni concentrează o parte considerabilă din infrastructura de cazare turistică a județului Dâmbovița:

- hoteluri – *Peștera* (3 stele) și *Cota 1000* (2 stele), *Complexul Turistic Zănoaga* (ce cuprinde un hotel de 2 stele)
- și alte aproximativ 20 *pensiuni, vile și cabane turistice*
- la care se adaugă taberele de elevi de la *Căprioara, Cerbul, Vânătorul*

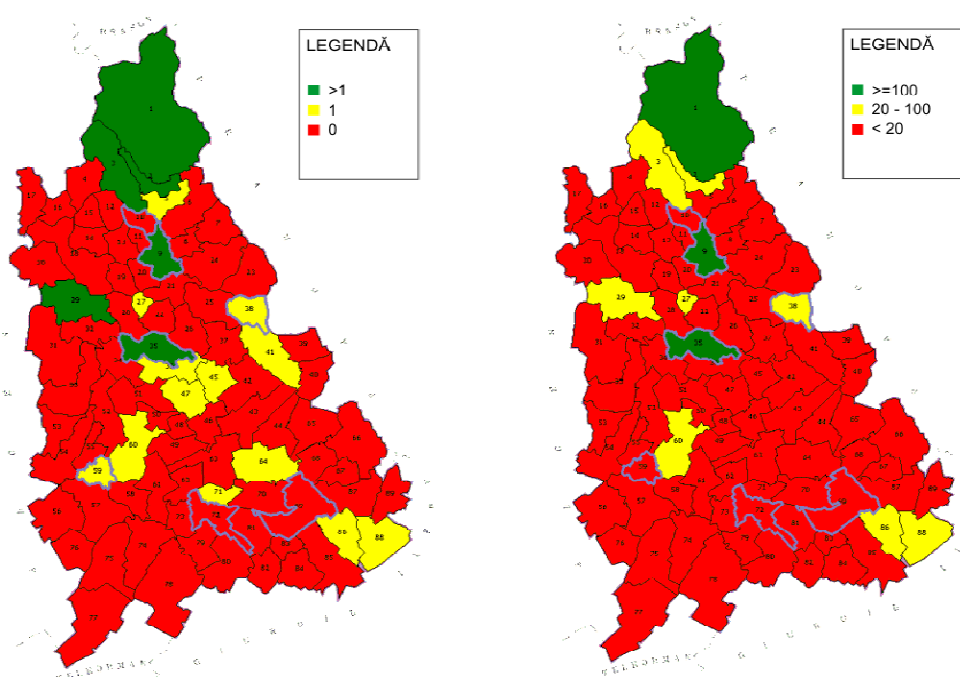
Tabel 7: Ponderea capacității turistice a comunei Moroeni în totalul județului Dâmbovița

2009	Dâmbovița	Moroeni	% Moroeni in Dâmbovița
Locuri in unități cazare	2.478	920	37%
Locuri-zile	885.204	300.203	34%
Total sosiri	56.204	17.582	31%
Total înnoptări	218.526	42.044	19%

Sursă: Prelucrare proprie pe baza datelor Direcției Județene de Statistică

Totuși, popularitatea zonei este încă scăzută, atât prin comparație cu județele vecine (Prahova, Brașov), dar și cu alte obiective turistice din Dâmbovița (Pucioasa și Mun. Târgoviște): o dovedește atât numărul de sosiri, cât mai ales procentul turiștilor sosiți care aleg să înnopteze aici.

Figură 6: Distribuția în județ a unităților de cazare turistică (stânga) și a capacităților de primire turistică (locuri în unități de cazare) (dreapta)

Sursa: date prelucrare proprie, DJS Dâmbovița (2009)

În vederea pregătirii activităților legate de Festivalul Olimpic al Tineretului European, care se va organiza, în februarie 2013 în județele Brașov și Prahova, dar parțial și în zona Moroeni, au fost elaborate proiecte de înființare a unor pârtii de schi (*alpin, schi nordic, biatlon, schi fond*) în zonele Cocora – Padina , Cocora - Peștera și Tătaru - Padina (depuse în cadrul Programului Operațional Regional, axa prioritară 5, domeniul de intervenție 5.2) și de extindere a facilităților turistice din stațiunile Padina și Peștera.

În ciuda prezenței unei infrastructuri de cazare și a unei puternice dezvoltări preconizate a acesteia în viitorul apropiat, lipsa rețelei de canalizare, precum și lipsuri privind electrificarea anumitor porțiuni de interes turistic (Piatra Arsă, de exemplu) diminuează mult din atractivitatea zonei. Investițiile necesare rezolvării acestor probleme nu pot fi suportate doar de comunitatea locală, cofinanțarea prin programele naționale sau europene gestionate de către MDRT fiind esențială (noul brand turistic al României, *Explore the Carpathian Garden*, are o rezonanță deosebită, justificând investițiile strategice în zonă).

Dezvoltarea turismului reprezintă o bună oportunitate de ocupare a forței de muncă pentru comuna Moroeni, dar constituie și o mare provocare pentru pregătirea resurselor umane în acest sens.

Prin înființarea *Centrului de perfecționare-Gâlma* al Consiliului Județean Dâmbovița, destinat organizării de programe de instruire și perfecționare a funcționarilor din administrația publică, dar care poate oferi infrastructura de bază și pentru formare în servicii turistice, dar și prin programe locale de calificare/reconversie profesională, baza profesională poate fi asigurată pentru specializări diverse – ospătar, lucrători în turism, salvamont, hotelier, etc. Alături de personalul necesar operatorilor comerciali, se preconizează creșterea nevoii pentru personal responsabil cu protecția spațiilor naturale și asigurarea ordinii (un exemplu este nevoia de *rangeri* a Administrației Parcului, care deține în prezent personal insuficient în raport cu dimensiunile Parcului).

3.3.4. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potențial turistic deosebit oferit de un patrimoniu natural de excepție și un patrimoniu cultural semnificativ ✓ Posibilitatea practicării unei varietăți de tipuri de turism ✓ Prezența unei părți importante din infrastructura de turism a județului Dâmbovița 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popularitatea zonei este scăzută, promovarea acesteia minimală ✓ Parte importantă a vânzărilor în turismul local sunt subvenționate (tabere școlare sau programe de tratament) ✓ Lipsa rețelei de canalizare, acoperirea rețelei de electrificare, accesibilitatea rutieră scăzută a unor zone
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Impulsionarea antreprenoriatului în turism și agroturism prin investițiile publice în infrastructură și promovare ✓ Ocupare sporită pentru populația locală prin programe de formare bine ținute, cu finanțare locală, județeană sau FSC ✓ Scăderea procentului județelor Prahova și Brașov din piața turistică regională 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Amenințarea biodiversității și deteriorarea calității mediului în zonele protejate ✓ Publicitate negativă pentru zonă

3.4. Alte activități economice (activități neagricole)

Alte activități economice asigură o ocupare importantă pentru populația activă a comunei. Producția de energie prin exploatarea sistemului hidroenergetic în uzinele Gâlma (cu o putere de 15 MW), Dobrești (16 MW) și Scropoasa (12 MW), cu o producție anuală de 16.988 KW ocupa 56 persoane în 2009, 10% din totalul salariaților din comună.

Exploatarea și prelucrarea materialelor de construcții în cadrul celor două secții ale Romcif Fieni – parte a CarpatCement Holding (Lespezi și Lot 4), care exploatează anual 1,5 milioane tone calcar, dar și prelucrarea lemnului sau îmbutelierea apelor minerale ocupau 87 persoane, aproape 20% din totalul salariaților.

Există încă spațiu pentru valorificarea resurselor de piatră și a apelor minerale, noi investiții putând fi atrase în aceste domenii, alături de sprijinirea inițiativelor economice ale localnicilor implicați deja în astfel de activități. Astfel, exploatarea pietrei de râu și a șisturilor reprezintă o activitate de mare importanță pentru comunitatea romă a localității, aceste produse fiind preluate ulterior de agenți economici din Călărași, Prahova sau chiar Giurgiu. Autoritățile locale pot oferi mai multă coerență în acest domeniu prin crearea de spații de depozitare sau sprijinirea înființării de întreprinderi sociale, ca structuri economice care îndeplinesc și rolul de integrare socială pentru acest grup vulnerabil.

În ceea ce privește serviciile, comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate este activitatea care ocupă cele mai multe persoane și realizează mare parte din cifra de afaceri a societăților comerciale din comună, urmat de transporturi și construcții (cu vânzări considerabil mai reduse). Apare astfel problema supra-reprezentării comerțului, în defavoarea serviciilor cu valoare adăugată mai mare, bazate pe cunoaștere.

O posibilă direcție pentru diversificarea economiei locale este renașterea tradițiilor meșteșugărești locale (ale rudarilor, moroenilor – covoare, tâmplărie, lucrarea lemnului, etc.).

3.3.5. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Industria extractivă, prelucrătoare și producția de energie asigură o ocupare bună a forței de muncă ✓ Prezența serviciilor suport pentru turism (telecomunicații, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Industria extractivă și producția de energie sunt domenii cu o limită de creștere pe plan local ✓ Supra-reprezentarea activităților de comerț nespecializat
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea sectorului turistic pe plan local poate antrena o dezvoltare a serviciilor suport	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Declinul activităților din industria extractivă și prelucrarea lemnului pe plan local

Concluzii capitol 3. Economie

C1. Cea mai mare parte a investițiilor realizate sau preconizate în zona Moroeni sunt legate de dezvoltarea turismului. Consiliul Local Moroeni și Consiliul Județean Dâmbovița au creat un parteneriat durabil în acest domeniu.

C2. Interesul investitorilor străini pentru zonă este recunoscut, dar aceștia sunt

adesea descurajați și blocați de birocrație, într-o zonă delicată.

- C3.** Fragmentarea terenurilor în Moroeni este mai puțin pregnantă decât în cazul zonelor specializate în producția de cereale sau legume. Preponderența pășunilor favorizează dezvoltarea exploatărilor zootehnice. Potențialul agricol al zonei nu trebuie exagerat.
- C4.** Zona Moroeni este recunoscută pentru produsele tradiționale create prin prelucrarea producției animale. Totuși, procesarea produselor lactate sau a celor din carne nu este prezentă la scară industrială.
- C5.** Silvicultura și exploatarea forestieră cunosc o dezvoltare considerabilă în comuna Moroeni.
- C6.** Patrimoniul natural reprezintă atracția turistică principală a zonei Moroeni. O parte importantă a Masivului Bucegi (în special Platoul Bucegi, cursul superior al râului Ialomița) se situează pe teritoriul comunei.
- C7.** Potențialul turistic al comunei Moroeni este imens. Zona Moroeni concentrează o parte considerabilă din infrastructura de cazare turistică a județului Dâmbovița, însă popularitatea zonei este încă scăzută, atât prin comparație cu județele vecine (Prahova, Brașov), dar și cu alte obiective turistice din Dâmbovița (Pucioasa și Mun. Târgoviște).
- C8.** În ciuda prezenței unei infrastructuri de cazare și a unei puternice dezvoltări preconizate a acesteia în viitorul apropiat, lipsa rețelei de canalizare, precum și lipsuri privind electrificarea anumitor porțiuni de interes turistic (Piatra Arsă, de exemplu) diminuează mult din atractivitatea zonei.
- C9.** Alte activități economice asigură o ocupare importantă pentru populația activă a comunei. Industria extractivă, prelucrătoare și producția de energie asigură o ocupare bună a forței de muncă.

4. Echiparea teritoriului

4.1. Infrastructura rutieră și/sau feroviară

În administrarea Consiliului Local intră 7 km de drumuri comunale, din care 1,5 km au fost modernizați în 2009 și încă 1,4 km în 2010, dar și 25 de străzi locale numerotate cărora li s-au atribuit denumiri, însumând 4,7 km.

Localitatea este străbătută de drumul național DN 71 pe o lungime de 20 km și de drumul județean DJ 714, care face legătura cu Platoul Bucegi pe traseul Glod – Peștera.

Infrastructura feroviară este reprezentată de calea ferată Pietroșița – București, care trece la o distanță de aproximativ 5 km de centrul comunei.

4.2. Infrastructura tehnico-edilitară (energie electrică, termică și regenerabilă, gaze naturale)

Rețeaua de alimentare cu apă potabilă este alcătuită din cele două conducte de aducțiune a apei de la bazinele Gâlma și Rătei pentru satele Moroeni, Lunca și Pucheni. Aceasta a fost realizată în 1950 și are o lungime de 48 km. Satul Glod se aprovizionează cu apă din conducta fabricii de apă plată amplasată în satul Pucheni, printr-o rețea de cișmele stradale, compusă din 10 unități. Locuitorii satului Muscel beneficiază de apă potabilă din fântânile proprii.

Este evident că, cel puțin în satele Moroeni, Lunca și Pucheni, unde rețeaua de aducțiune este foarte veche, calitatea apei potabile este suboptimă.

O problemă deosebită se ridică și în cazul satelor Muscel și Glod, neracordate la rețeaua de distribuție, unde populația se alimentează în exclusivitate din fântâni proprii și cișmele stradale. În funcție de adâncimea stratului acvifer, de existența unor surse difuze de poluare organică, de regimul precipitațiilor, de gradul de asigurare de către stratul acvifer a necesarului de apă în perioade de vârf de consum, de amenajarea fântânilor (asigurarea impermeabilizării pereților, a straturilor filtrante, amenajarea cu ghizduri etc.) se asigură sau nu încadrarea calității apei consumate în normele de potabilitate în vigoare.

Problema majoră a comunei Moroeni o constituie lipsa totală a rețelei de canalizare. Datorită condițiilor specifice (relief muntos, așezare specifică a satelor de munte) soluțiile tehnice necesare introducerii rețelei de canalizare s-au dovedit a fi costisitoare financiar, autoritatea publică administrativă nedispunând de fondurile necesare demarării unei investiții de asemenea amploare.

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor casnici/ publici/ industriali se face prin rețeaua de joasă tensiune. Prin eforturile susținute ale administrației locale s-a reușit introducerea iluminatului public în toată localitatea, atât pe străzile principale cât și pe cele laterale. Rețeaua de iluminat cuprinde 257 de lămpi și parcurge toată rețeaua de străzi a comunei în traseu aerian.

Creșterea firească a numărului consumatorilor casnici de energie electrică conduce la concluzia că dimensionarea actuală a acestor rețele nu mai corespunde nevoilor de consum în special în perioada de iarnă și a sărbătorilor când se produc uneori defecțiuni care generează disconfort dar și posibile pericole de incendii la nivelul gospodăriilor populației.

Lungimea rețelei conductelor de distribuție a gazelor naturale în localitate este de 37 km, doar satele Lunca, Moroeni și Pucheni beneficiind de această facilitate. În satul Glod doar școala generală este racordată la rețeaua de alimentare cu gaze naturale.

Tabel 8:Infrastructura edilitară a comunei Moroeni, 2009

Locuințe existente - total - număr	2.225
Locuințe în proprietate majoritara de stat - număr	76
Locuințe în proprietate majoritar privată - număr	2.149
Gospodării - număr	1.755
Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile - km	6,1
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile - mc/zi	1.880
Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor - total - mii mc	165
Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor-uz casnic - mii mc	113
Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor - km	37,2
Gaze naturale distribuite – total - mii mc	1.503
Gaze naturale distribuite – uz casnic - mii mc	669

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

4.3. Servicii poștale, telecomunicații și mass-media

Serviciile poștale sunt asigurate de un oficiu localizat în satul Moroeni, dotat cu centrală telefonică digitală. Aproximativ 90% din populație are acces la televiziune prin cablu, iar la rețeaua de internet sunt conectate aproximativ 530 persoane.

4.4. Parcuri și zone de agrement

Pe această întinsă zonă montană, aferentă comunei Moroeni sunt delimitate 10 rezervații naturale din cele 14 ale Parcului Natural Bucegi, cu celebrele atracții turistice create de fenomenele naturale: Sfinxul, Babele, Peștera Ialomicioara și Peștera Rătei, Canionul Horoabei, Cheile Urșilor, Cheile Tătarului, Cheile Zănoagei și Cheile Orzei, Plaiul Hoților. Rezervațiile naturale au un rol deosebit în protecția și conservarea unor habitate, specii de plante și animale sălbatice, elemente și formațiuni geologice, speologice, paleontologice sau de altă natură, cu valoare ecologică, științifică sau culturală deosebită.

4.5. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Infrastructura rutieră face legătura cu obiective turistice din Parcul Bucegi; ✓ Prezența la 5 km de centrul comunei a infrastructurii feroviare care face legătura cu București; ✓ Asigurarea iluminatului stradal în toată comuna; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rețea de alimentare cu apă restrânsă existând și sate neracordate la rețea; ✓ Lipsa totală a rețelei de canalizare și dificultatea și costurile mari de implementare a acesteia datorită reliefului montan; ✓ Suprasolicitarea rețelei de energie electrică ca urmare a creșterii numărului de consumatori casnici; ✓ Pondere mică a populației conectate la internet (aproximativ 10%);

Oportunități	Amenințări
✓ 10 din cele 14 rezervații naturale ale Parcului Bucegi aparțin comunei Moroeni, ceea ce poate genera un flux turistic ridicat;	✓ Întârzierea și blocarea unor procese de investiții în dezvoltarea infrastructurii;

Concluzii capitol 4. Echiparea teritoriului

C1. Infrastructura rutieră asigură o bună accesibilitate către restul județului și către Parcul Natural Bucegi și stațiunile turistice din județele Prahova și Brașov.

C2. Infrastructura tehnico – edilitară este deficitară deoarece nu toate satele sunt racordate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă, rețeaua de canalizare implică costuri destul de ridicate din cauza reliefului, iar rețeaua de energie electrică se dovedește insuficientă comparativ cu nevoile consumatorilor casnici.

C3. Majoritatea gospodăriilor au acces la serviciile de televiziune prin cablu, însă accesul la internet este mult mai restrâns.

5. Social

5.1. Sănătate (infrastructură, resurse umane)

În comuna Moroeni personalul medical a fost bine reprezentat de-a lungul timpului. În prezent asistența medicală este asigurată prin 3 cabinete medicale individuale, din care 2 reprezintă cabinete ale medicilor de familie, al treilea fiind cabinet stomatologic. Tot în sfera serviciilor medicale, în localitate funcționează un punct farmaceutic, ce vine în sprijinul localnicilor cu probleme de sănătate. Totuși, amplasarea răsfirată a satelor componente face ca distanțele parcurse de localnici până la cabinetele medicale să fie destul de mari, astfel că accesul acestora la actul medical să fie îngreunat.

Un centru medical important îl constituie Sanatoriul TBC Moroeni, subordonat Direcției Sanitare Dâmbovița, unitate medicală în care își desfășoară activitatea 280 cadre medicale cu studii medii și superioare, personal administrativ și de întreținere. Însă, având în vedere că de la înființare și până în prezent acest edificiu nu a fost niciodată reabilitat și modernizat, se impune introducerea sa într-un program amplu de reabilitare, modernizare și dotare pentru a-l aduce la standardele de calitate actuale, astfel încât să crească și calitatea serviciilor de recuperare și medicale oferite aici.

Tabel 9:Infrastructura sanitară, 2009

Paturi în sanatorii TBC – sector public – număr	225
Medici – sector public – persoane	7
din total: Medici de familie-sector public-persoane	2
Stomatologi – sector privat – persoane	1
Personal mediu sanitar – sector public – persoane	46
Sanatorii TBC – sector public	1
Cabinete medicale individuale (de familie) – sector public	2
Cabinete stomatologice (individuale) – sector public	1
Puncte farmaceutice – sector privat	1
Laboratoare medicale	2

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

5.2. Protecție socială (infrastructură, persoane și problematici)

Conform datelor centralizate de responsabilii cu asistența socială din cadrul Primăriei Moroeni, în baza Legii nr. 416/2001 a venitului minim garantat, beneficiază de ajutor social lunar 380 de persoane. În perioada sezonului rece, pe lângă ajutorul social primit, beneficiarii care se încadrează în condițiile stabilite de consiliul local, mai primesc și un ajutor pentru încălzirea locuinței.

De asemenea, mai sunt plătiți 39 de asistenți personali pentru persoane cu handicap și pentru persoane vârstnice.

5.3. Educație

Infrastructura socială locală a comunei este formată din două școli generale și două grădinițe, dotate astfel:

- Personal didactic: 49 persoane
- Personal didactic în învățământ preșcolar: 5 persoane
- Personal didactic învățământ primar: 9 persoane
- Personal didactic învățământ gimnazial: 35 persoane
- Săli de clasă și cabinete școlare: 17 săli
- Laboratoare: 1
- PC-uri: 25
- Biblioteci: 3
- Biblioteci publice 1

Tabel 10: Numărul școlărilor și preșcolărilor înscriși, 2009

	Număr copii
Copii înscriși la grădiniță	87
Total elevi, din care:	390
Învățământ primar	182
Învățământ gimnazial	196
Învățământ de arte și meserii	12

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

5.4. Cultură și culte

Biblioteca "Ion Ciorănescu" Moroeni își desfășoară activitatea în baza legii nr. 344/2002 Legea bibliotecilor și a Regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecilor publice, Regulament aprobat în Consiliul Local Moroeni.

Acționând pentru dezvoltarea lecturii publice în localitate, biblioteca are în vedere următoarele obiective: creșterea și îmbunătățirea tematică a colecțiilor de carte, periodice, corespunzător structurii socio-profesionale a populației locale; ridicarea calității serviciilor oferite beneficiarilor pentru satisfacerea cerințelor de lectură; efectuarea unor cercetări privind trecutul istoric și cultural al localității; organizarea unor activități de animație culturală, aniversarea unor evenimente și personalități; dezvoltarea și întreținerea bazei materiale de care dispune.

Activitatea bibliotecii se desfășoară sub autoritatea administrativă a Primăriei și în coordonarea metodologică și profesională a Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Dâmbovița și a Bibliotecii Județene "Ion Heliade Rădulescu".

În prezent, biblioteca deține în colecțiile sale 9.136 volume din toate domeniile cunoașterii umane, având deci, un caracter enciclopedic, indicele de dotare fiind de cca 2 cărți pe locuitor. Fondul de publicații este așezat în rafturi corespunzător Clasificării Zecimal Universale, domeniile tematice care sunt existente în bibliotecă fiind recomandate prin indicatoare de raft.

În comună există și două muzee care în anul 2009 au avut 5.600 de vizitatori și un cămin cultural cu o capacitate de 250 locuri care va fi reabilitat din bugetul local.

Pe teritoriul comunei Moroeni religia majoritară este cea creștin-ortodoxă, concretizată în existența a 5 așezăminte ortodoxe: Mănăstirea Peștera, Mănăstirea Cota 1000, biserici în satele Lunca, Moroeni, Glod. La acestea se mai adaugă o biserică adventistă și una ortodoxă de rit vechi.

5.5. Sport

Infrastructura sportivă a comunei este deficitară, pe viitor dorindu-se construirea unei săli de sport în centrul comunei, dar și realizarea unei baze sportive moderne în zona stadionului comunal.

5.6. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prezența Sanatoriului TBC atrage persoane la tratament în special datorită calității aerului; ✓ Bibliotecă comunală dotată cu peste 9.000 de volume din toate domeniile; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Necesitatea reabilitării și modernizării Sanatoriului TBC pentru a oferi servicii medicale de calitate; ✓ Acces dificil al populației la serviciile medicale datorită distanțelor mari între sate; ✓ Infrastructură sportivă deficitară;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cele două muzee din localitate pot prezenta interes pentru turiști; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Natalitatea scăzută se reflectă în populația școlară redusă, numărul copiilor înscriși fiind în scădere;

Concluzii capitol 5. Social

C1. Deși infrastructura de sănătate este dezvoltată, comuna beneficiind de prezența unui sanatoriu TBC, acesta trebuie modernizat pentru a oferi servicii medicale de calitate ridicată. De asemenea, distanțele relativ mari între sate îngreunează accesul populației la serviciile medicale.

C2. În ceea ce privește instituțiile de învățământ, acestea sunt dotate cu laboratoare, calculatoare și biblioteci, dar din cauza natalității scăzute populația preșcolară este în diminuare.

C3. În comună se găsesc două muzee, un cămin cultural cu urmează a fi reabilitat și o bibliotecă comunală care pune la dispoziția cititorilor peste 9.000 de volume din varii domenii.

6. Mediu

6.1. Protecția naturii și a peisajului. Biodiversitate, habitate, floră și faună

Protecția naturii reprezintă o preocupare de maximă importanță pentru comuna Moroeni, unde necesitatea conservării ecosistemelor cu valoare deosebită a determinat înființarea *Parcului Natural Bucegi*, 11.940 ha dintr-o suprafață totală de 32.663 ha aflându-se în județul Dâmbovița (restul aflându-se pe teritoriul județelor: Argeș, Brașov și Prahova).

Pe întinsa zonă montană suprapusă teritoriului administrativ al comunei Moroeni sunt cuprinse 10 rezervații naturale din cele 14 ale *Parcului Natural Bucegi*, cu simboluri create de fenomenele naturale: *Sfinxul*, *Babele*, *Peștera Ialomicioara și Peștera Rătei*, *Canionul Horoabei*, *Cheile Urșilor*, *Cheile Tătarului*, *Cheile Zănoagei și Cheile Orzei*, *Plaiul Hoșilor*. Rezervațiile naturale au un rol determinant în protecția și conservarea unor habitate, specii de plante și animale sălbatice, elemente și formațiuni geologice, speologice, paleontologice sau de altă natură, cu valoare ecologică, științifică sau culturală deosebită:

- Peștera - Cocora (inclusiv Cheile Urșilor) care se întinde pe o suprafață de 307 ha
- Cheile Tătarului – 144,3 ha
- Valea Horoabei – 5,7 ha
- Orzea - Zănoaga - care este și cea mai întinsă ca suprafață, respectiv 841,2 ha
- Zănoaga - Lucacilă – 259,4 ha
- Plaiul Domnesc – 0,5 ha
- Peștera Răteului – 1,5 ha
- Turbăria Lăptici – 14,9 ha
- Poiana Crucii – 0,5 ha
- Plaiul Hoșilor – 0,5 ha

Beneficiază de statut juridic de rezervație naturală și științifică, mai multe suprafețe din zonă:

- Rezervația Peștera Ialomicioarei, ce cuprinde Pădurea Cocora, Peștera Ialomiței și împrejurimile Cheile Urșilor, Cheile Peșterei, Valea Horoabelor.
- Rezervația Zănoaga cu: Cheile Tătarului, Cheile Orzei, Peștera Urșilor.

În Parcul Natural Bucegi au fost identificate peste 3037 specii de plante și în jur de 3500 specii de animale (majoritatea păsări și mamifere, dar și amfibieni și reptile), multe dintre acestea fiind plasate sub ocrotirea legii, precum:

Tabel 11: Specii ocrotite prin lege în Parcul Natural Bucegi

Speciile de plante ocrotite de lege cele mai cunoscute

Taxus Bacata (Tisa)

Pinus Cembra (Zambrul)

Gentiana Lutea (Gintura Galbena)

Larix Decidua (Larice)

Leontopodium Alpinum (Floarea de Colț)

Nigritela Rubra (Sangele Voinicului)

Speciile de animale și insecte ocrotite de lege cele mai cunoscute

Rupicapra Rupicapra (Capra Neagră)

Cervus Elaphus (Cerb Carpatin)

Ursus Arctos (Ursul Brun)

Linx Linx (Râs)

Tetrao Urogalus (Cocoșul de Munte)

Corvux Corax (Corb)

Fornica Rufa (Furnica roșie)

Sursă: Primăria Moroeni

Orice traiectorie dezvoltare durabilă viitoare a comunei, precum și a județului în ansamblul său, trebuie să ia în considerare amenințarea reprezentată de posibila interferența activităților economice (turism, dezvoltări imobiliare sau altele) cu arealele protejate prin lege.

6.2. Factori și probleme de mediu

6.2.1. Factorul de mediu aer

Principalele surse de poluare în comuna Moroeni sunt reprezentate de traficul rutier și procesele de ardere pentru încălzirea populației, din perioada anotimpului rece. Activitatea industrială este scăzută și nu de natură să determine poluarea aerului. Dintr-o perspectivă simplistă, am putea spune că amprenta de carbon a comunității Moroeni este cu atât mai scăzută cu cât hidrocentralele de aici produc o cantitate considerabilă de energie verde.

6.2.2. Factorul de mediu apă

Comuna Moroeni este străbătută de o rețea hidrografică bogată, de o calitate deosebită, fapt recunoscut și în piață prin înființarea fabricii de îmbuteliere a apei plate *7 Izvoare*.

O sursă de poluare a apelor de suprafață o constituie depozitarea pe malul acestora a deșeurilor menajere (în special de către gospodăriile care nu sunt incluse în sistemul județean de management al deșeurilor și de către o parte a turiștilor sosiți în zonă). Efectele acestora pot însă fi contracarate cu capacitatea existentă la nivel local (personal CL, rangeri, etc.).

6.2.3. Factorul de mediu sol

Activitățile economice desfășurate pe suprafața comunei Moroeni nu generează efecte negative asupra solului.

6.2.4. Alți factori cu impact asupra mediului

Dezvoltarea imobiliară necontrolată în zonă ar putea constitui un factor antropoc cu efect negativ asupra mediului și peisajului.

6.3. Alimentarea cu apă

Alimentarea cu apă potabilă se realizează prin cele două bazine, Gâlma și Ratei, prin două conducte. Rețeaua acoperă doar satele Moroeni, Lunca și Pucheni, în timp ce în satele Glod și Muscel alimentarea cu apă se face din fântâni, în funcție de o serie de factori existând posibilitatea unei calități în afara normelor de potabilitate în vigoare.

6.4. Tratarea apelor uzate

În comuna Moroeni nu există un sistem centralizat de canalizare, iar dezvoltarea unui astfel de sistem rămâne o provocare majoră și o investiție costisitoare, datorită configurației reliefului și căilor de acces (DN71, calea ferată).

În Moroeni nu se resimte, în prezent, nevoia unei stații de epurare.

6.5. Sistemul actual de gestionare a deșeurilor

Moroeni face parte din sistemul județean integrat de management al deșeurilor, inițiat printr-o finanțare ISPA, cu o capacitate de 100.000 tone/an. Comuna Moroeni este astfel deservită de către groapa ecologică de la Aninoasa.

Colectarea asigurată de operatorul județean este mai puțin eficientă în porțiunile mai izolate ale comunei, unde accesul se face mai dificil. De asemenea, sistemul tarifului unic la nivel județean a întâmpinat rezistență la nivel local – diferențele rezultate din refuzul de achitare a tarifelor de salubritate ajungând astfel în debitul Consiliului Local. O reducere a tarifelor practicate de către operatorii privați ar putea rezolva această problemă, în opinia Primăriei.

Fiind în rândul comunităților cu un bogat patrimoniu natural de protejat, Comuna Moroeni a participat la campania de curățire de deșeuri a arealelor naturale - *Let's do it Romania!*.

6.6. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prezența Parcului Natural Bucegi pe suprafața comunei ✓ Biodiversitate bogată ✓ Lipsa problemelor cu factorii aer și sol ✓ Apartenența la sistemul județean integrat de management al deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lipsa sistemului de canalizare și problemele de fezabilitate pentru acesta ✓ Acoperirea insuficientă a sistemului de alimentare cu apă
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Evoluția către ecoturism ✓ Dezvoltarea în parteneriat public-privat, inter sau intrajudețean a infrastructurii de mediu și a structurilor de protecție a mediului	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Statutul incert al unor terenuri și litigiile existente pot conduce la o dezvoltare imobiliară necontrolată

Concluzii capitol 6. Mediu

- C1. Protecția naturii reprezintă o preocupare de maximă importanță pentru comuna Moroeni, unde necesitatea conservării ecosistemelor cu valoare deosebită a determinat înființarea *Parcului Natural Bucegi*.
- C2. În Parcul Natural Bucegi au fost identificate peste 3037 specii de plante și în jur de 3500 specii de animale (majoritatea păsări și mamifere, dar și amfibieni și reptile), multe dintre acestea fiind plasate sub ocrotirea legii.

- C3. Principalele surse de poluare în comuna Moroeni sunt reprezentate de traficul rutier și procesele de ardere pentru încălzirea populației, din perioada anotimpului rece. Activitatea industrială este scăzută și nu de natură să determine poluarea aerului.
- C4. O sursă de poluare a apelor de suprafață o constituie depozitarea pe malul acestora a deșeurilor menajere (în special de către gospodăriile care nu sunt incluse în sistemul județean de management al deșeurilor și de către o parte a turiștilor sosiți în zonă).
- C5. Activitățile economice desfășurate pe suprafața comunei Moroeni nu generează efecte negative asupra solului.
- C6. Dezvoltarea imobiliară necontrolată în zonă ar putea constitui un factor antropic cu efect negativ asupra mediului și peisajului.
- C7. Rețeaua de alimentare cu apă acoperă doar satele Moroeni, Lunca și Pucheni, în timp ce în satele Glod și Muscel alimentarea cu apă face din fântâni.
- C8. În comuna Moroeni nu există un sistem centralizat de canalizare, iar dezvoltarea unui astfel de sistem rămâne o provocare majoră și o investiție costisitoare.
- C9. Moroeni face parte din sistemul județean integrat de management al deșeurilor, inițiat printr-o finanțare ISPA, cu o capacitate de 100.000 tone/an.

7. Administrația publică locală

7.1. Structură, servicii și ordine publică

Comuna Moroeni este formată din șase sate: Moroeni - reședința comunei, Dobrești, Glod, Lunca, Muscel, Pucheni. Primăria beneficiază începând cu anul 2010 de un nou centru administrativ, care reunește totalitatea serviciilor publice locale, inclusiv un Birou pentru relații cu minoritatea romă.

Principalul document programatic la nivel local este *Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Moroeni 2009 – 2013*, elaborată pentru a crea un cadru strategic al investițiilor publice realizate prin bugetul local și surse externe și pentru a asigura eligibilitatea comunei pentru finanțare în cadrul programelor FSC (în special PNDR – măsura 322). Spre finalul anului 2011, obiectivele Strategiei erau atinse în procent de 20%, principala problemă întâmpinată în implementarea acesteia fiind lipsa resurselor financiare. Raportarea evoluției implementării proiectelor de dezvoltare locală, precum și raportarea privind nivelul de calitate al serviciilor publice furnizate se realizează atât prin Raportul de activitate a Primarului, cât și prin raport conform Legii 544/2001.

Extrem de importantă pentru o zonă cu un patrimoniu natural atât de important este existența unui Plan Urbanistic General actualizat al comunei, care respectă principiile dezvoltării durabile. Din păcate, Primăria Moroeni nu a primit încă modele de stil pentru respectarea uniformității stilistice în construcții.

Un punct forte pentru capacitatea administrativă locală este gradul înalt de asociere intercomunitară. Comuna Moroeni face parte din patru ADI, două dedicate promovării turismului, celelalte două create pentru dezvoltarea infrastructurii și utilităților.

Tabel 12: Asociații intercomunitare din care comuna Moroeni face parte

1. Grupul de Acțiunea Locală “Bucegi-Leaota” – dezvoltare turism
2. Zona Montană Dâmbovițeană – dezvoltare infrastructură și rețele edilitare
3. Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru managementul deșeurilor (la nivel județean)
4. Microregiunea Turistică Munții Bucegi – promovarea proiectelor turistice județene: Dâmbovița, Prahova și Brașov, în zona Munților Bucegi

Sursă: Chestionar de evaluare a potențialului local pentru dezvoltare, 2011

Majoritatea proiectelor de investiții finalizate sau demarate în perioada 2009-2011 sunt finanțate fie prin bugetul local, fie prin sprijinul Consiliului Județean. Investițiile realizate prin programe guvernamentale sunt mai rare, în timp ce comuna Moroeni **nu a reușit să atragă în această perioadă finanțate nerambursabilă prin FSC**. Obiectivele de investiții pentru 2009-2011 au inclus *Construirea unui sediu administrativ nou și dotarea acestuia cu fosă septică* (aproximativ 1 mil lei – buget local), *Reabilitarea drumurilor de acces către taberele Cerbul și Vânătorul* (0,5 mil lei – buget local și buget CJ), precum și proiecte de utilare a unităților școlare și construirea de locuri de joacă pentru copii (0,09 mil lei – buget local și buget CJ).

Tabel 13: Proiecte prioritare pentru 2011 și 2012-2014

Titlu proiect	Valoare (lei)	Sursa de finanțare	Perioada implementare
<i>Modernizare DC 147 Moroeni-Muscel</i>	1.933.789	Program guvernamental	2010 - 2013
<i>Reabilitare și modernizare grădiniță</i>	2.509.278	Buget local	2012 – 2013
<i>Lucrări de apărare și consolidare mal stâng pârâul Ialomicioara</i>	224.351	Buget local	2012
<i>Modernizare drumuri locale</i>	920.960	Buget local	2012 - 2014
<i>Construire și modernizare bază sportivă</i>	522.801	Buget local / Buget C.J.	2011 - 2012
<i>Reabilitare Cămin Cultural</i>	1.718.983	Buget local	2012 - 2014
<i>Înființare centru de informare turistică</i>	900.000	Fonduri europene	2012
<i>Construire sala de sport</i>	-	Program guvernamental -C.N.I.	2012 - 2014
Total	8.730.162 lei		

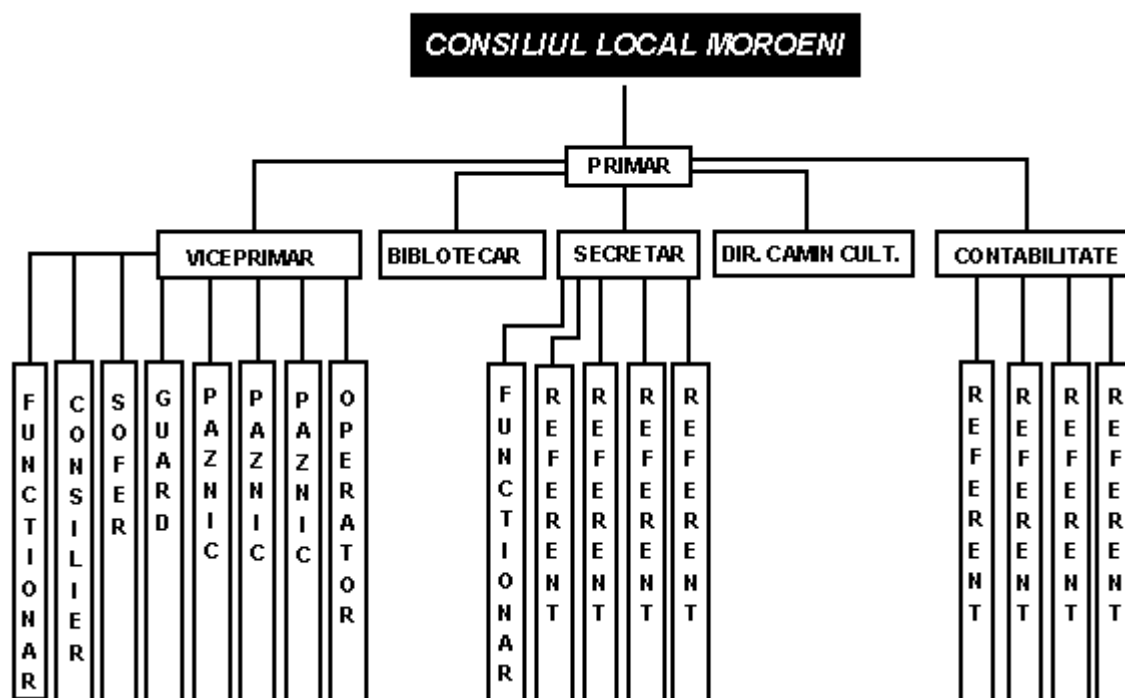
Sursă: Chestionar de evaluare a potențialului local pentru dezvoltare, 2011

Planificarea proiectelor de investiții pentru perioada 2011-2014 prioritizează de această dată domeniul **educație, cultură și sport**, investițiile în infrastructura rutieră fiind mai reduse ca valoare. Se remarcă proiectele de *Reabilitare și modernizare grădiniță* și *Reabilitare Cămin Cultural*, reprezentând valoric aproximativ 50% din totalul investițiilor anunțate, dar și investiția în *Modernizarea DC 147 Moroeni-Muscel*, finanțat din surse guvernamentale, precum și un prim proiect finanțat din FSC (PNDR, Măsura 313 “Încurajarea activităților turistice”), prin care se urmărește întărirea infrastructurii turistice prin înființarea unui centru de informare.

Structura aparatului propriu al Primăriei Moroeni nu cuprinde un departament de integrare europeană; de altfel, personalul Primăriei nu a beneficiat niciodată de instruire pe teme legate de finanțări europene și fonduri structurale. În **absența unor persoane specializate în scrierea sau gestiunea proiectelor**, Primăria apelează la consultantă externă, însă nevoia angajării unor funcționari specializați în implementarea proiectelor este clar manifestată pe agenda locală. Alături de factori externi precum blocajele birocratice sau condițiile specifice de eligibilitate, slaba accesare a FSC se datorează și acestei nevoi de personal specializat.

Dimensiunile aparatului administrativ local sunt relativ mici. În subordinea directă a Primarului activează Biblioteca, Direcția Căminului Cultural, precum și Secretariatul, în timp ce Viceprimarul coordonează 1 funcționar, 1 consilier și personalul auxiliar, la această structură adăugându-se biroul de Contabilitate, format din 4 referenți.

Figură 7: Organigrama Primăriei Moroeni

Sursă: Primăria Moroeni

Deși în cadrul Primăriei nu există un sistem informatic integrat de gestiune a diverselor activități, accesul personalului la internet broadband este asigurat în proporție de 100%.

Tabel 14: Evoluția bugetului local al CL Moroeni, 2008-2011

Anul	2008	2009	2010	2011
Venituri totale (mii lei)	4.933	5.037	4.433	4.297
din care: Valoarea investițiilor (mii lei)	516	630	515	965

Sursă: Chestionar de evaluare a potențialului local pentru dezvoltare, 2011

Bugetul local al comunei Moroeni a cunoscut o **diminuare în perioada 2009-2011**, ca efect al crizei economico-financiare. Veniturile realizate au scăzut cu 15% în ultimii 3 ani, atingând valoarea de 4.3 milioane lei în anul 2011, după ce în anul 2010 s-a situat ușor sub media județeană pentru comunități rurale (aproximativ 4.5 milioane lei). În ciuda diminuării veniturilor în 2011 față de anul de referință 2008, **alocarea pentru investiții este aproape dublă**.

Principalele surse de venit propriu la bugetul locale sunt taxele pe proprietate și taxa de turism. Alături de impozitele și taxele colectate de la persoane fizice, veniturile Primăriei sunt completate prin contribuțiile CarpatCement și ale unor IMM-uri care își desfășoară activitatea în zonă.

Valoarea terenurilor și activelor CL care pot fi folosite drept garanție pentru contractarea de credite este de aproximativ 8,5 milioane lei (CL deține peste 400 ha teren ce pot fi concesionate și folosite în cadrul unor Parteneriate Public Privat), însă notabil este faptul că **gradul de îndatorare al comunității locale este 0%**, ceea ce sporește șansele de reușită în atragerea de finanțare prin intermediul pieței.

Extinderea activității turistice în zonă poate reprezenta o bună oportunitate pentru completarea veniturilor proprii ale Primăriei, inclusiv prin derularea de investiții publice generatoare de fonduri permanente, precum structurile de agrement.

7.2. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unei Strategii de dezvoltare locală, aflată în implementare ✓ Grad de îndatorare 0 al comunității locale ✓ Grad înalt de asociere intercomunitară ✓ Existența unui PUG actualizat ✓ Prioritizarea investițiilor în educație și cultură ✓ Tendința de creștere a alocării pentru investiții 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gradul redus de atingerea a obiectivelor strategice, pe fondul unei insuficiențe financiare ✓ Accesare slabă a fondurilor structurale și de coeziune ✓ Lipsa personalului specializat în scrierea și gestiunea de proiecte
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Derularea de către Consiliul Local a unor investiții cu rentabilitate în domeniul turismului, ca sursă permanentă de venituri non-fiscale ✓ Consolidarea bugetului local prin creșterea sectorului turistic pe plan local 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Instabilitatea și neclaritatea legislativă pot descuraja investițiile în zonă ✓ Eligibilitate nefavorabilă în viitoarea configurație a programelor finanțate prin FSC

Concluzii capitol 7.Administrație publică locală

- C1.Principalul document programatic la nivel local este *Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Moroeni 2009 – 2013*, elaborată pentru a crea un cadru strategic al investițiilor publice realizate prin bugetul local și surse externe.
- C2. Spre finalul anului 2011, obiectivele Strategiei erau atinse în procent de 20%, principala problemă întâmpinată în implementarea acesteia fiind lipsa resurselor financiare.
- C3. Un punct forte pentru capacitatea administrativă locală este gradul înalt de asociere intercomunitară. Comuna Moroeni face parte din patru ADI.
- C4. Majoritatea proiectelor de investiții finalizate sau demarate în perioada 2009-2011 sunt finanțate fie prin bugetul local, fie prin sprijinul Consiliului Județean. Investițiile realizate prin programe guvernamentale sunt mai rare, în timp ce comuna Moroeni nu a reușit să atragă în această perioadă finanțate nerambursabilă prin FSC.
- C5. Planificarea proiectelor de investiții pentru perioada 2011-2014 prioritizează de această dată domeniul educație, cultură și sport, investițiile în infrastructura rutieră fiind mai reduse ca valoare.
- C6. În absența unor persoane specializate în scrierea sau gestiunea proiectelor, Primăria apelează la consultanță externă, însă nevoia angajării unor funcționari

specializați în implementarea proiectelor este clar manifestată pe agenda locală.

- C7.** Bugetul local al comunei Moroeni a cunoscut o diminuare în perioada 2009-2011, ca efect al crizei economico-financiare. În ciuda diminuării veniturilor în 2011 față de anul de referință 2008, alocarea pentru investiții este aproape dublă.
- C8.** Extinderea activității turistice în zonă poate reprezenta o bună oportunitate pentru completarea veniturilor proprii ale Primăriei, inclusiv prin derularea de investiții publice generatoare de fonduri permanente, precum structurile de agrement.